

Zajímavé informace o astronautkách

V prvopočátcích vesmírných programů ve Spojených státech se přemýšlelo o ženách jako o vhodných kandidátkách pro vesmírné lety. Například americký lékař Randolph Lovelace prosazoval myšlenku, že je technologicky efektivnější vyslat do vesmíru ženy – kvůli jejich nižší hmotnosti a nižším nárokům na kyslík. Založil také program „Ženy ve vesmíru“, v němž ženy podstupovaly náročné psychologické i fyzické testy, v nichž měly procentuálně větší úspěšnost než muži. Program byl ovšem v roce 1962 zrušen. K odsunu myšlenky žen ve vesmíru přispělo například smýšlení doby – očekávalo se, že ženy budou na vesmírných stanicích zastávat spíše role sekretářek, telefonistek apod. Dalším z důvodů, proč tomu tak bylo, byla skutečnost, že ženy v USA nemohly do roku 1948 nastoupit do armády a získat tak zkušenosti jako pilotky letounů. Navíc poté, co Sovětský svaz získal prvenství ve vesmíru, se Spojené státy zaměřily na dobytí Měsíce a program astronautek šel stranou.

Do dnešního dne (března 2023) více než 600 lidí dosáhlo oběžné dráhy Země a vypravilo se do vesmíru. Z toho bylo 78 žen, tj. 12 %. První ženou, která tohoto milníku v rámci jednočlenného letu dosáhla, byla Valentina Těreškovová v roce 1963 (dva roky poté, co se do vesmíru podíval první muž). Všichni astronauti bez ohledu pohlaví procházejí stejně náročným fyzickým, odborným i psychologickým výběrem. *„Čekajte velmi dlouhý a stresující proces,“* řekla k průběhu konkurzu Samanta Cristoforettiová. *„S minimální šancí na úspěch. Ovšem těm, kteří se do týmu astronautů nedostanou, to dá neopakovatelnou možnost projít si unikátní cestou sebepoznání, kterou jim nikdo jiný nenabídne.“*

Od roku 1998, kdy byl na oběžnou dráhu Země vynesena první modul Mezinárodní vesmírné stanice (známé pod zkratkou ISS), se tam vystřídalo již 266 astronautů 20 různých národností. I v tomto programu pěti vesmírných agentur (USA, Rusko, Japonsko, Kanada, Evropská kosmická agentura) působí ženy. První z nich byla Susan Helmssová (od 8. 3. 2001 do 22. 8. 2001). Dále jen budoucnost ukáže, zda se v odvětví výzkumu vesmíru podaří uskutečnit další ambiciózní plány, či jsou to spíše nesplnitelné sny (například mise Artemis s přistáním na Měsíci nebo zřízení trvalé základny na Měsíci).